

Strategisch prognoseverslag 2022: versterken van het verband tussen de groene en de digitale transitie in de nieuwe geopolitieke context

Brussel, 29 juni 2022

De Commissie heeft vandaag het [strategisch prognoseverslag 2022 – “Versterken van het verband tussen de groene en de digitale transitie in de nieuwe geopolitieke context”](#) aangenomen. Bij onze voorbereidingen om beide transities te versnellen, worden in het verslag tien belangrijke actiegebieden aangewezen met als doel de synergieën en de consistentie tussen onze klimaat- en digitale ambities te maximaliseren. Op die manier zal de EU haar sectoroverschrijdende veerkracht en open strategische autonomie versterken en beter voorbereid zijn op nieuwe mondiale uitdagingen tussen nu en 2050.

Maroš Šefčovič, vicevoorzitter voor Interinstitutionele Betrekkingen en Prognoses: *“Om tegen 2050 klimaatneutraal te worden, moeten we de kracht van digitalisering ontsluiten. Tegelijkertijd moet duurzaamheid centraal staan in de digitale transformatie. Daarom wordt in dit strategisch prognoseverslag dieper ingegaan op de vraag hoe de groene en de digitale transitie het best op elkaar kunnen worden afgestemd, vooral omdat deze beide een belangrijke veiligheidsdimensie krijgen als gevolg van de huidige geopolitieke verschuivingen. Zo kan recycling vanaf 2040 een belangrijke bron van voor nieuwe technologieën onontbeerlijke metalen en mineralen zijn. Dit zou een oplossing kunnen bieden voor de tekortkomingen van Europa op het gebied van grondstoffen. Inzicht in deze wisselwerking tussen de groene en de digitale transities, waarbij wordt gestreefd naar een open strategische autonomie, is de juiste weg voorwaarts.”*

De groene en de digitale transities staan bovenaan de politieke agenda van de Commissie die voorzitter **Von der Leyen** in 2019 heeft vastgesteld. In het licht van de Russische agressie tegen Oekraïne **versnelt Europa zijn inspanningen om een mondiale voortrekkersrol te spelen op het gebied van klimaatacties en digitalisering, zonder de belangrijkste vraagstukken uit het oog te verliezen**, van energie en voedsel tot defensie en speerpunttechnologieën. Vanuit dit perspectief wordt in het strategisch prognoseverslag 2022 een toekomstgerichte en alomvattende analyse gepresenteerd van de interacties tussen de groene en de digitale transitie, waarbij rekening wordt gehouden met de rol van nieuwe en opkomende technologieën en met belangrijke geopolitieke, sociale, economische en regelgevingsfactoren die bepalend zijn voor het verband tussen beide transities, d.w.z. hun vermogen om elkaar te versterken.

Technologieën die essentieel zijn voor de groene en de digitale transitie tot 2050

Eenzijds helpen digitale technologieën de EU om klimaatneutraal te worden, vervuiling terug te dringen en de biodiversiteit te herstellen. Anderzijds brengt het wijdverbreide gebruik van deze technologieën meer energieverbruik met zich mee en leidt het ook tot meer elektronisch afval en een grotere ecologische voetafdruk.

Energie, vervoer, industrie, bouw en landbouw – de vijf belangrijke uitstoters van broeikasgassen in de EU – zijn cruciaal voor een succesvolle koppeling van de groene en de digitale transitie. Technologieën zullen een sleutelrol spelen bij het verkleinen van de koolstofvoetafdruk van deze sectoren. Tegen 2030 zullen de meeste CO₂-emissiereducties het resultaat zijn van de toepassing van technologieën die vandaag beschikbaar zijn. Het bereiken van klimaatneutraliteit en circulariteit tegen 2050 zal echter mogelijk worden gemaakt door nieuwe technologieën die zich momenteel nog in een experimentele fase, demonstratiefase of prototypefase bevinden.

Bijvoorbeeld:

- In de energiesector kunnen nieuwe sensoren, satellietgegevens en blockchain bijdragen tot de versterking van de energiezekerheid van de EU door de prognoses van energieproductie en -vraag te verbeteren, door het weer veroorzaakte verstoringen te voorkomen of grensoverschrijdende uitwisselingen te vergemakkelijken.
- In de vervoerssector zal een nieuwe generatie batterijen of digitale technologieën, zoals artificiële intelligentie en het internet der dingen, grote verschuivingen naar duurzaamheid en multimodale mobiliteit tussen verschillende vervoerswijzen mogelijk maken, zelfs op korte

afstand.

- In alle industriële sectoren kunnen digitale tweelingen – een virtuele tegenhanger van een fysiek object of een fysiek proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van realtimegegevens en machinaal leren – het ontwerp, de productie en het onderhoud helpen verbeteren.
- In de bouwsector kan modellering van bouw informatie de energie- en waterefficiëntie verbeteren, wat van invloed is op de ontwerpkeuzes en het gebruik van gebouwen.
- Ten slotte kan quantumcomputing in de landbouwsector, in combinatie met bio-informatica, het inzicht vergroten in de biologische en chemische processen die nodig zijn om het gebruik van pesticiden en meststoffen terug te dringen.

Geopolitieke, sociale, economische en regelgevingsfactoren die van invloed zijn op de koppeling tussen de groene en de digitale transitie

De **huidige geopolitieke instabiliteit** toont aan dat niet alleen de groene en de digitale transitie moeten worden versneld, maar ook onze strategische afhankelijkheid moet worden verminderd. Op korte termijn zal dit een impact blijven hebben op de energie- en voedselprijzen, met aanzienlijke sociale gevolgen. Op de middellange en lange termijn zal bijvoorbeeld de **duurzame toegang tot grondstoffen** die essentieel zijn voor de dubbele transitie, van het allergegrootste belang blijven, waardoor de druk zal toenemen om waar mogelijk over te stappen naar kortere en minder kwetsbare toeleveringsketens en voor de toelevering een beroep te doen op bevriende landen (friend-shoring).

De dubbele transitie vereist ook dat **het economische model van de EU sterker wordt verankerd op het gebied van welzijn**, duurzaamheid en circulariteit. De positie van de EU bij het **vormgeven van mondiale normen** zal een belangrijke rol spelen, terwijl **sociale rechtvaardigheid en de vaardighedenagenda** een van de voorwaarden voor succes zullen zijn, naast het aantrekken van **publieke en private investeringen**. Naar verwachting zal tot 2030 jaarlijks bijna 650 miljard euro aan extra toekomstbestendige investeringen nodig zijn.

Tien belangrijke actiegebieden

In het verslag wordt aangegeven op welke gebieden een beleidsrespons nodig is om de kansen te maximaliseren en potentiële risico's als gevolg van de dubbele transitie tot een minimum te beperken:

1. Versterking van **veerkracht en een open strategische autonomie** in sectoren die cruciaal zijn voor de dubbele transitie, bijvoorbeeld via de werkzaamheden van het EU-waarnemingscentrum voor kritieke technologieën of het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor het waarborgen van voedselzekerheid.
2. Opvoeren van de **groene en digitale diplomatie** door de regelgevende en normalisatiemacht van de EU te benutten en tegelijkertijd de waarden van de EU te bevorderen en partnerschappen te bevorderen.
3. Strategisch beheer van de **aanvoer van kritieke materialen en grondstoffen** door een systemische langetermijnaanpak te hanteren om een nieuwe afhankelijkheidsval te voorkomen.
4. Versterking van de **economische en sociale cohesie**, bijvoorbeeld door versterking van de sociale bescherming en de welvaartsstaat, waarbij ook regionale ontwikkelingsstrategieën en investeringen een belangrijke rol spelen.
5. Aanpassing van de **onderwijs- en opleidingsstelsels** aan een snel veranderende technologische en sociaaleconomische realiteit en ondersteuning van de arbeidsmobiliteit tussen sectoren.
6. Mobiliseren van **aanvullende toekomstbestendige investeringen** in nieuwe technologieën en infrastructuur – en in het bijzonder in onderzoek en innovatie en synergieën tussen menselijk kapitaal en technologie – met grensoverschrijdende projecten die cruciaal zijn om EU-, nationale en particuliere middelen te bundelen.
7. Ontwikkeling van **monitoringkaders** voor een aanpak voor het meten van het welzijn die verder gaat dan het bbp en het beoordelen van de faciliterende effecten van digitalisering en haar totale koolstof-, energie- en milieuvoetdruk.
8. Zorgen voor een **toekomstbestendig regelgevingskader voor de eengemaakte markt** dat bevorderlijk is voor duurzame bedrijfsmodellen en consumptiepatronen, bijvoorbeeld door de administratieve lasten voortdurend te verminderen, onze instrumenten voor het staatssteunbeleid te actualiseren of artificiële intelligentie toe te passen ter ondersteuning van de beleidsvorming en de betrokkenheid van de burgers.
9. Versterken van een **mondiale benadering voor normalisatie** en het benutten van het pioniersvoordeel van de EU op het gebied van concurrerende duurzaamheid, waarbij het

“beperk, repareer, hergebruik en recycle”- beginsel” centraal staat.

10. Bevordering van een **robust kader voor cyberbeveiliging en veilige gegevensuitwisseling** om er onder meer voor te zorgen dat kritieke entiteiten verstoringen van hun activiteiten kunnen voorkomen, weerstaan en ervan kunnen herstellen, en uiteindelijk vertrouwen op te bouwen in technologieën die verband houden met de dubbele transitie.

Volgende stappen

De Commissie zal haar agenda voor strategische prognoses voortzetten als input voor initiatieven in het kader van haar werkprogramma voor volgend jaar.

Op 17-18 november 2022 werkt de Commissie mee aan de organisatie van de jaarlijkse conferentie over het Europees systeem voor strategische en beleidsanalyse (Espas) om de conclusies van het strategisch prognoseverslag 2022 te bespreken en de basis te leggen voor de editie 2023.

Achtergrond

Strategische prognoses helpen de Commissie op haar toekomstgerichte en ambitieuze pad om de zes hoofddambities van **voorzitter Von der Leyen** te verwezenlijken. Vanaf 2020 worden op basis van volledige prognosecycli jaarlijkse strategische prognoseverslagen opgesteld als input voor de prioriteiten van de Commissie die worden vastgesteld in de jaarlijkse toespraak over de Staat van de Unie, het werkprogramma van de Commissie en de meerjarenprogrammering.

Het verslag van dit jaar bouwt voort op de strategische prognoseverslagen 2020 en 2021, die respectievelijk gericht waren op veerkracht als nieuw kompas voor de beleidsvorming van de EU en op de open strategische autonomie van de EU.

De analyse in het strategisch prognoseverslag 2022 was gebaseerd op een door deskundigen geleide, sectoroverschrijdende prognoseoefening door het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, aangevuld met breed overleg met de lidstaten en andere EU-instellingen in het kader van het Europees systeem voor strategische en beleidsanalyse (Espas), alsook met burgers via een verzoek om input die is gepubliceerd op het portaal [“Geef uw mening”](#). De resultaten van de prognoseoefening worden gepresenteerd in het “Science for policy”-verslag (wetenschappelijk beleidsverslag) van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek: [“Towards a green and digital future. Key requirements for successful twin transitions in the European Union”](#) (Naar een groene en digitale toekomst: essentiële voorwaarden voor succesvolle duale transitie in de Europese Unie).

Meer informatie

[Strategisch prognoseverslag 2022: versterken van het verband tussen de groene en de digitale transitie in de nieuwe geopolitieke context](#)

[Website Strategisch prognoseverslag 2022](#)

[Vragen en antwoorden over het strategisch prognoseverslag 2022](#)

[Website over strategische prognoses](#)

[“Science for policy”-verslag van het JRC: Towards a green and digital future. Key requirements for successful twin transitions in the European Union \(Naar een groene en digitale toekomst: essentiële voorwaarden voor succesvolle duale transitie in de Europese Unie.\)](#)

IP/22/4004

Contactpersoon voor de pers:

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

[Tommaso ALBERINI](#) (+32 2 295 70 10)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Read-out of the weekly meeting of the von der Leyen Commission by Maroš Šefcovic, Vice-President of the European Commission, on the 2022 Strategic Foresight Report](#)